

תנ"ך

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	סיפורי ראשית העולם והאנושות	—	(40x2)	—	80 נקודות
פרק שני	—	נושאי הבחירה	—	(20x1)	—	20 נקודות
					—	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון — סיפורי ראשית העולם והאנושות (80 נקודות)

ענה על שתי השאלות 1-2 (לכל שאלה — 40 נקודות).

בכל שאלה ענה על סעיף א — **חובה** (25 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (לכל סעיף — 15 נקודות).

1. קרא **בראשית**, פרק ד', פסוקים א'-ט"ו.

ענה על סעיף א (**חובה**).

א. (1) קרא פסוקים ג'-ד'.

הבא סיבה אפשרית אחת, הנרמזת בפסוקים ג'-ד', להתעלמות של ה' מן המנחה של קין,

וסיבה אפשרית אחת להעדפת המנחה של הבל. הסבר את דברך.

(15 נקודות)

(2) יש הטוענים כי ה' התעלם מן המנחה של קין כדי להעמידו בניסיון.

כיצד דברי ה' לקין בפסוק ז' יכולים לחזק טענה זו? הסבר את דברך. (10 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים ח'-י'.

(1) לדעתך, מדוע ה' פותח את השיחה עם קין בשאלה "אֵי הֶבֶל אָחִיךָ"? הסבר את דברך. (8 נקודות)

(2) מן התשובה של קין בפסוק ט' אפשר ללמוד כי הוא מתנער מאחריות למעשיו.

הסבר קביעה זו באמצעות דוגמה אחת מן הכתוב. (7 נקודות)

ג. קרא **בראשית**, פרק ד', פסוקים י"א-י"ב וגם **בראשית**, פרק ג', פסוקים י"ז-י"ט.

(1) כתוב נקודת דמיון אחת בין העונש שקיבל אדם ובין העונש שקיבל קין. (8 נקודות)

(2) הוכח כי העונש שקיבל קין חמור יותר מן העונש שקיבל אדם. בסס את דברך על שני הכתובים.

(7 נקודות)

2. קרא **בראשית**, פרק ט', פסוקים א'-ז'.

ענה על סעיף א' (חובה).

א. (1) ציין את הברכה החוזרת פעמיים בפסוקים אלה, והסבר את חשיבותה לאנושות. (15 נקודות)

(2) ציין שני איסורים מפסוקים אלה, והסבר כל אחד מהם. (10 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב'-ג'.

ב. קרא פסוקים ב'-ג' וגם **בראשית**, פרק א', פסוקים כ"ח-ל'.

בשני הכתובים האלה בא לידי ביטוי אופי היחסים בין האדם ובין בעלי החיים.

(1) ציין נקודת דמיון אחת והבדל אחד בין שני הכתובים האלה בנוגע לאופי היחסים בין האדם ובין בעלי החיים.

(8 נקודות)

(2) הסבר את הסיבה להבדל הזה בין שני הכתובים. (7 נקודות)

ג. קרא **בראשית**, פרק ט', פסוקים ה'-ו'.

(1) הסבר כיצד ערך קדושת חיי האדם בא לידי ביטוי בפסוקים אלה. בסס את דבריך על הכתוב.

(8 נקודות)

(2) על פי הפסוקים, הסבר את הנימוק לקדושת חיי האדם. (7 נקודות)

פרק שני — נושאי הבחירה (20 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 3-4.

על אהבה וחסד

3. קרא משלי, פרק ל"א, פסוקים י'-ל"א.

אֶשֶׁת־חַיִּל מִי יִמְצָא וְרַחֵק מִפְּנֵינִים מְכָרָהּ: בָּטַח בַּהּ לֵב בַּעֲלָהּ
 וְשִׁלָּל לֹא יִחְסֹר: גִּמְלָתָהּ טוֹב וּלְאֹדֶעַ כָּל יָמֵי חַיֶּיהָ: דְּרָשָׁה
 צָמַר וּפִשְׁתִּים וְתַעֲשׂ בַּחֲפֶץ כַּפֶּיהָ: הִיטָה כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר
 מִמֶּרְחֶק תֵּבִיא לַחֲמָה: וְתִקֶּם וּבְעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן טָרֶף לִבִּיתָהּ
 וְחֶק לִנְעֻרֶיהָ: זִמְמָה שָׂדֶה וְתִקְחָהּ מִפְּרֵי כַּפֶּיהָ נֹטַע כֶּרֶם:
 חֲגֹרָה בַּעֲזוֹ מִתְּנִיה וְתֹאמֶץ זִדְעָתֶיהָ: טַעְמָה פִּי־טוֹב סַחְרָה
 לֹא־יִכְבַּד בְּלִיל נְרָה: יָדֶיהָ שִׁלְחָה בִּפְיֹשׁוֹר וְכַפֶּיהָ תִּמְכּוּ פֶלֶךְ:
 כַּפָּה פִּרְשָׁה לַעֲנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְחָה לְאַבְיוֹן: לֹא־תִירָא לִבִּיתָהּ
 מִשָּׁלֵג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לִבָּשׁ שָׁנִים: מִרְבָּדִים עֲשֵׂתָהּ־לֶּהָ שֵׁשׁ
 וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדַע בִּשְׂעָרִים בַּעֲלָהּ בִּשְׂבָתוֹ עִם־זִקְנֵי־אֲרִיץ:
 סָדִין עֲשֵׂתָהּ וְתִמְכֹּר וְחֲגוֹר נָתַנָּה לִפְנַעֲנִי: עֲזִזְהָרָר לְבוּשָׁהּ
 וְתִשְׁחֶק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ פִּתְחָה בְּחִכְמָהּ וְתוֹרַת־חֶסֶד עָלֶ־
 לְשׁוֹנָהּ: צוֹפִיָּה הִילְכּוֹת בֵּיתָהּ וּלְחֶם עֲצָלוֹת לֹא תֹאכַל: קִמּוּ הַלִּיכּוֹת
 בָּנֶיהָ וַיֵּאשְׁרוּהָ בַּעֲלָהּ וַיְהַלְלֶהָ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאַתָּה
 עָלִית עַל־כָּל־נָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל הִיפִי אִשָּׁה יִרְאֵת־הָ הִיא
 לֹא תִתְּהַלֵּל: תִּנּוּלָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ וַיְהַלְלוּהָ בִּשְׂעָרִים מַעֲשֵׂיהָ:

א. (1) קרא פסוקים י'-כ"ד.

על פי הכתוב, אשת החיל פעילה בכמה תחומים: פרנסה, מלאכת יד, תרומה לחברה.
 הבא דוגמה אחת מן הכתוב לכל אחד מן התחומים האלה (סך הכול — שלוש דוגמאות).
 הסבר את הדוגמאות.
 (6 נקודות)

(2) הבא הוכחה מן הכתוב המלמדת שאשת החיל ובעלה הם מבני המעמד הגבוה בחברה.
 נמק את תשובתך.
 (4 נקודות)

ב. קרא פסוקים י"ג-כ'.

(1) איזה איבר בגוף של אשת החיל מוזכר כמה פעמים בפסוקים אלה? הבא דוגמה אחת מן הכתוב.
 (4 נקודות)

(2) מה מדגישה הזכרתו החוזרת של איבר זה בתיאור הדמות של אשת החיל? (6 נקודות)

בין שאול לדוד

4. קרא שמואל א, פרק כ"ד.

א ויהי כאשר שב שאול מאחרי פלשתים
 ב ויגדו לו לאמר הנה דוד במדבר עין גדי:
 ג שאול שלשת אלפים איש בחור מכל-ישראל וילך לבקש
 ד את-דוד ואנשיו על-פני צורי היעלים: ויבא אל-גדרות הצאן
 על-הדרך ושם מערה ויבא שאול להסך את-דגליו ודוד
 וּאֲנָשָׁיו בִּירְכְּתֵי הַמַּעְרָה יֹשְׁבִים: ויאמרו אנשי דוד אליו הנה
 היום אשר-אמר ה' אליך הנה אנכי נתן את-איביך בידך
 ועשית לו כאשר יטב בעיניך ויקם דוד ויכרת את-כנף
 הַמַּעֲיֵל אֲשֶׁר-לְשָׁאוֹל בֶּלֶט: ויהי אחרי-כן ויך לב-דוד אתו
 וְעַל אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-כַּנְף אֲשֶׁר לְשָׁאוֹל: ויאמר לאנשיו חלילה
 לִי מִה' אֲסֵאֲעִשֶׂה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה לְאֹדְנִי לְמִשְׁיַח ה'
 ז לְשַׁלַּח יָדִי בּוֹ כִּי-מִשְׁיַח ה' הוּא: וישפך דוד את-אנשיו
 בְּדַבָּרִים וְלֹא נָתַם לָקוֹם אֶל-שָׁאוֹל וּשְׁאֹל קָם מִהַמַּעְרָה
 ח וילך בדרך: ויקם דוד אחרי-כן ויצא מן המערה
 ויקרא אחרי-שאוול לאמר אדני המלך ויבט שאול אחוריו
 ט ויקד דוד אפים ארצה וישתחו: ויאמר דוד לשאוול למה
 י תִּשְׁמַע אֶת-דְּבָרֵי אָדָם לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד מִבְּקֵשׁ רַעְתֶּךָ: הִנֵּה
 הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֶת אֲשֶׁר-נָתַנְךָ ה' וְהַיּוֹם בְּיָדִי
 בַּמַּעְרָה וְאָמַר לְהִרְגֶךָ וְתָחַס עָלֶיךָ וְאָמַר לֹא-אֲשַׁלַּח יָדִי בְּאֹדְנִי
 יא כִּי-מִשְׁיַח ה' הוּא: וְאֲבִי רָאָה גַם רָאָה אֶת-כַּנְף מַעֲיֵלְךָ בְּיָדִי
 כִּי בִכְרַתִּי אֶת-כַּנְף מַעֲיֵלְךָ וְלֹא הִרְגַתִּיךָ דַּע וְרָאָה כִּי אֵין בְּיָדִי
 רָעָה וּפָשַׁע וְלֹא-חַטָּאתִי לָךְ וְאַתָּה צָדִיק אֶת-נַפְשִׁי לִקְחָתָהּ:
 יב יִשְׁפָּט ה' בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְנִקְמְנִי ה' מִכָּד וְיָדִי לֹא תִהְיֶה-בְּךָ:
 ג כֹּאשֶׁר יֹאמַר מִשַּׁל הַקְּדָמְנִי מִרְשָׁעִים יֵצֵא רָשָׁע וְיָדִי לֹא
 יד תִּהְיֶה-בְּךָ: אַחֲרֵי מִי יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מִי אַתָּה רֹדֵף
 טו אַחֲרַי כָּלֵב מֵת אַחֲרֵי פָרַעַשׁ אֶחָד: וְהִנֵּה ה' לְדִין וּשְׁפָט בֵּינִי
 וּבֵינֶךָ וִירָא וִירָב אֶת-דִּבְי וּשְׁפָטֵנִי מִיָּדְךָ:

(שים לב: המשך הקטע וסעיפי השאלה בעמוד הבא.)

ויהיו

טז

כְּבָלוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־שָׂאוֹל וַיֹּאמֶר
 יו שָׂאוֹל הַקֶּלֶךְ זֶה בְּנִי דָוִד וַיֵּשֶׂא שָׂאוֹל קֶלֶו וַיִּבֶךְ: וַיֹּאמֶר אֶל־
 דָּוִד צַדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גִּמְלַתְנִי הַטּוֹבָה וָאֲנִי גִּמְלַתִּיךָ
 יח הָרָעָה: וְאֵת הַגִּדָּת הַיּוֹם אַתָּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה אֵתִי טוֹבָה אֵת
 יט אֲשֶׁר סָגַרְנִי הָיָה בִּידְךָ וְלֹא הָרַגְתָּנִי: וְכִי־יִמְצֵא אִישׁ אֶת־
 אִיבּוֹ וְשִׁלְחוֹ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה וְהָיָה יִשְׁלַמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה
 כ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִּי: וְעַתָּה הִנֵּה יָדַעְתִּי כִּי מֶלֶךְ תִּמְלֹךְ וְקָמָה
 כא בִּידְךָ מַמְלַכַת יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה הַשְׁבַּעָה לִּי בָּהֶ: אֶסְתַּכְרִית
 כב אֶת־זַרְעִי אַחֲרָי וְאֶסְתַּשְׁמִיד אֶת־שְׂמִי מִבֵּית אָבִי: וַיִּשְׁבַּע
 דָּוִד לְשָׂאוֹל וַיֵּלֶךְ שָׂאוֹל אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד וְאֲנָשָׁיו עָלוּ עַל־
 הַמַּצִּידָה:

- א. (1) הבא שתי דוגמאות לניסיון של דוד להראות לשאול שאין לו כוונות רעות כלפיו. הסבר את דבריך
 ובסס אותם על פסוקים ד'-ט"ו. (6 נקודות)
- (2) האם הצליח דוד לשכנע את שאול שאין לו כוונות רעות כלפיו? בסס את תשובתך על דברי שאול
 בפסוקים ט"ז-כ'. (4 נקודות)
- ב. לדעתך, האם ההתנהגות של דוד מלמדת על חולשתו או על עוצמתו? נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב.
 (10 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
 אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך